

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

L'impost sobre la sal

—¡Y cómo la derramal... ¡A eza zi que va á zallirle caro el impueztó!

—¿Jo amoinat? No, senyora. ¡Mientras no posin un dret sobre el vi de les canadelles!...

—Ara sí, don Clodoaldo, que ja no podrà ser alló de sembrar Catalunya de sal. Anirá massa cara.

—Que la carreguin tant com vulguin. Jo no'n gasto.

—Sí, senyor; per' estalviar sal, cuinem ab aigua de mar.

—Desde que la sal s'ha posat an aquet preu, fem l'operació ab un carmetlo. Y a les criatures encara els agrada més.

Tasca esteril

LS catalans hem renunciat a tota acció feconda. Contemplant dolorosament nostra actual impotència, ens venen a la memòria aquells temps heroics de lluita y anyorem els esclats passionals que promovien les fuetades pocasoltes dels Clo-

doaldos d'allà y les jeremiades tontes de les patums d'aquí.

Catalunya afirmava la seva personalitat, redressant-se valentment, y tots els seus bons fills sentien en llur pit, ab intensitat creixent, un amor profund a nostra terra y un viu entusiasme pera la llibertat.

La completa disgregació de totes les forces catalanes ens ha dut a un tal grau de descorament, que ja ni queden entusiasmes pera defensar la bandera particularista a que cada hu s'ha acullit. El regionalisme gira els ulls an en Maura; el nacionalisme s'esbrava en esterils estridències; els republicans historics preparen son reingrés a un partit nacional; tots plegats s'atenten davant el mirall d'una Mancomunitat, que sortirà xorca de mans dels lliberals, si es que arriba a discutir-se.

Y mentres tant, l'única tasca positiva, la sola campanya de ferma oposició al regim, la fan els partits monarquics, llensant-se en cara mutuament tota la podridura que'ls corromp. Es desconsolador que davant el repugnant espectacle que donen els partits turnants, ensenyant les seves asquejadores misèries, no s'aixequi la veu potent d'una ferma representació catalana, posant fortament de relleu l'estat actual dels partits monarquics y centralistes, pera despertar en tot Espanya un redemptor odi al regim y un sant amor a l'Autonomia.

En Morote's queixa de que'l vergonyós espectacle que estan donant els monarquics, demostrant ab ses mutues recriminacions que a Espanya no queda res respectable, deixi a tot-hom indiferent, com si tots estessim habituats y ens trobessim bé entre porqueria. En Morote no deuria extranyar que'l farciment dels partits conservador y liberal s'arrossi d'espallies davant lo de Cabra y lo de Noya, perquè la major part dels que ostenten representació parlamentaria han conseguit l'acta gracies al *rossinyol* de què parlava en Maura en una de les seves hores de sinceritat. Però si els diputats de la majoria actual y els que esperen serho de la futura, procuren tapar ab un frevol somriure la gravetat de lo que s'ha vist a les Corts, els diputats catalans de tots els matisos deuen esser allí pera subratllarho, oferint el contrast d'un nucli parlamentari sà, vigorós, honrat y batallador, enfront d'aquestes majories corcades, febles, escèptiques y passives, que defensen el règim perquè'ls sosté en els seus cacicats, els ampara en els seus negocis y els dispensa la protecció que constitueix la seva única forsa.

Però els catalans estem dedicats avui a l'esteril tasca de sembrar desconfianses y rezelos entre'ls bons fills de Catalunya.

JEPH DE JESPU

Política de partit y política d'idees

(Ab motiu del debat Gasset)

EL debat parlamentari tingué principi ab una mena de solidaritat entre ministerials y conservadors contra en Gasset y l'oposició republicana. Però lo que's va debatre, realment, no va esser la qüestió Gasset-Barroso-Sánchez Guerra: va esser lo que podríem dirne la qüestió «partit»; va esser el procés del partit polític espanyol, del *partit* tal com l'entenen avui els homes del torn pacífic, es dir, a manera de societat mutual pera l'explotació de la forsa Poder.

Ficseu en la desvirtuació vulgar de la paraula política. Pera moltes gents, la frase «Jo no'm fico en política», es com un distintiu d'indpendència y dignitat. Equival a «Jo no veng els meus serveis a ningú, a cambi d'una aperiencia d'idees». Ningú entén aquella frase com

una confessió d'inferioritat social, d'ignorancia o de pobresa d'esperit; ningú la tradueix per «Jo no soc incapas d'idees, y per tant, me manca la mercaderia que oferir en el mercat public», en aqueix alt mercat public d'ont prengué noble denominació la famosa *agora* entre'ls grecs.

Vosaltres, lectors, potser no us heu detingut mai a observar aquet fet: els vostres avis us parlaren d'una lluita entre homes d'idees, lluita sostinguda a preu de la vida, a preu de pública deshonra, a preu de captiveri, a preu de martiri, en un mot; els vostres avis us parlaren d'uns homes que defensaren cavallerescament l'idea X pel prestigi d'ella mateixa, com una Dulcinea, y arriscaren per ella la contingència dels majors mals, la mort, la ruina, l'exil. Y a vosaltres estava reservat, en cambi, contemplar avui una concepció de «política» en que cada *partidari* es un coparticipant en la contingència dels favors oficials, de les *granjerías* a vegades més inconfessables...

Ha passat, en aqueix punt, una cosa consemblant a l'evolució que Renan senyalava en l'història de les religions, distingint entre'l primer temps o *profetisme* y el segon temps o *sacerdotisme*. L'home d'idees, religiós o polític, ha sembrat la llevor esperital; però quan d'aquesta llevor neix un arbre que dona fruits y ampara una societat d'adeptes que se'ls té de repartir, ¿què'n queda de l'idealisme primitiu y fonamental? ¿què'n roman de la *fè* per la *fè*?

Si un dia de votació se us acudís l'idea d'aturar un a un els votants dinasties y exigirlos abans un petit *credo* del respectiu programa, no un *credo* estargit en *clixé* oficial, com el *credo* de l'Església, sinó un *credo* formulat espontàniament per cada elector, ¿quants resistirien a la proba? Si volguessiu que cada afiliat us enterés de la seva respectiva opinió personal, pera coneixensa vostra de lo que *ell pensa*, ¿quants n'hi hauria que's trobessin una *opinió*, gratant dins el cervell inútil?

D'aquí l'immortalitat fonamental a què es arribat avui el dinastisme espanyol, materialisat absolutament per la manca de necessitat d'orejar-se d'idees noves, ja que les idees noves li eren totalment adverses. Més encara: aixís com el catolicisme ha vedat an els fidels la coneixensa directa dels textos en que's fonamenta la propia *fè*, perquè el dogma no resisteix a la reflexió y a l'examen, aixís també el dinastisme ha fomentat l'ignorancia corrent de la mateixa essencia política en que oficialment se fonamenta el règim y ha preferit l'ignorancia de la Constitució, perquè aixís se dissimula millor l'adulterament de les seves llibertats primaries... Els principis s'han petrificat, com a velles fórmules de pregaria que ja avui no signifiquen res als ulls del poble, y les Corts han devingut, pera la representació *conformista*, una mena de presbiteri ont se diu una missa simbòlica que cal oir, però de la qual s'ignora per complert la significansa... L'òrguen polític s'es aprofitat per manca d'exercici de la vera funció política.

D'aquí, en cambi, la superioritat nostra, la superioritat republicana y singularment la superioritat obrera. Es que nosaltres som els messies o profetes d'una nova era política, y els nostres símbols no han degenerat en comedia sacerdotal, en mimica d'una democràcia inexistente, *escrita*. La nostra política es encara una creencia que's *professa* y no una *professió* que s'exerceix... Cada un de nosaltres té, a la seva manera, un concepte del *credo* personal, y sabrà dir *per què* la seva ànima s'ha decidit a l'invencible inclinació que'l cridava com un dever y no com un interès, com una esperança y no com un negoci. La circumstancia de no veure immediata la victòria, de no veure probable encara la conversió del nostre ideal en realitat, comunica an aquet sà no-conformisme una puresa ideològica que es la més forta de les nostres superioritats, la més evident de les nostres exequories. Y quan, en son dia, el triomf sigui nostre y el contacte ab la materialitat comenci a desvirtuar els principis guiadors nostres, ja vindran nous *profetismes*, noves inquietuts, a heretar la nostra condició il·luminosa.

Som els grans heretges de la política; som els qui farem demà la forta Reforma lliberadora de la Ciutat, avui somesa a la lletra morta d'un esperit lliberal que ja es el fòssil d'un temps desvanecut.

Veieu el jove, fill de família classe mitja, qui comensa la seva vida d'home de carrera. Ahir sortí de l'Universitat, ab el diploma. «¡Cal que t'afiliis a un partit! ¡Es clar!». La tria es facil, dins la política espanyola (ja que la catalana es un cas, al qual me referiré tot seguit).—La tria es facil: o conservador o lliberal; es dir, o del torn A o del torn B.—¿Principis? ¿Conviccions? ¿Temperament personal? ¿Il·lustració previa?—¡Bah! ¡La política es ja un casino y no un ateneu, com la religió es ja una parroquia y no un temple!

Y ¿veieu ara també la més forta de les superioritats del catalanisme? ¡Es que'l catalanisme es una emancipació d'aqueixa ambient cursileria; es una llevor d'idealisme paral·lel a l'idealisme republicà o socialista; es un no-conformisme parió de l'ansia neguitosa del proletariat;

es, en fi, un *protestantisme* que alsa la veu contra'l sistema d'indulgències y butlles que demà descobrirà davant les Corts l'ex-ministre X o Z, despitat per la darrera crisis del moment!

Per això el catalanisme, mentres no logri traduir-se en falses concessions que puguin *embolarlo*, com diriem en metàfora taurina, es un reconet de puresa esperital ont refugiar-se contra'l filisteisme polític, es un petit *sancta sanctorum* ont cremen les set llanties... Y per això els acostaments, cada dia més íntims, de la drete catalana an el dinastisme, són germinacions corruptes dins la puresa esperital de la política catalana; mentres l'aliansa de la nostra esquerra ab la conjunció republicana-socialista, això es, ab l'autèntica *política* espanyola, no contaminada pel *partit*, es una esperança de la salvació conjunta de Catalunya y de tota Espanya. Y per això, en fi, el republicanisme partidista dels nostres anomenats radicals, que segueixen un *home* y no un *principi*, es dir, un *pontifex* y no un *ideal*, es nativament incompatible ab nosaltres, per incompreses y profundes divergències de sentiment; mentres els altres partidistes oficials no saben dissimularli, a cada punt, una intensa simpatia...

GABRIEL ALOMAR

Geni y figura...

—¿De modo—exclama en Moret, després de donà una ullada a la premsa del matí,— de modo que avui, jo, a Espanya, ja no represento res o tinc tan poca importancia que'l meu nom ni un sol cop surt en aquestes amples planes aont tants y tants benèits brillen com esplendents astres? ¿Es dir que se'm té a recó, en les golfes solitaries, com si fos un bagul vell o una cadira trencada?... Està bé!... Jo us juro, *amies*, que aquest oblit va a acabar-se; jo us prometo que ben prest el meu nom, eclipsat ara, tornarà a ser pronunciat per tots els àmbits d'Espanya y que's parlarà de mi com en els temps memorables en que seia del poder a la poltrona més alta.—

Dit y fet. Ben pertretxat de frases envenenades y ab una gran provisió de bilis y mala baba, se'n va en Moret al Congrés, tus, s'estira les solapes y entre l'estupefacció de la gent, que'l veu alsarse com un mort resuscitat, diu:—¡Demano la paraula!— ¡Oíulo, a don Segimon! ¡Oíulo, que a *fè* té gracia!... «Que Espanya va malament perquè ell, en Moret, no mana; que en Canalejas està traïnt a la democràcia; que la desdixada llei de Jurisdiccions es l'àncora de la nostra salvació; que no es prudent derogarla perquè sense aquet lligam tot se'n aniria en l'aire, y, finalment, que fora ell, els homes publics d'Espanya són un remat de babaus sense cap, ni pens ni trassa.»

Es clà, apenes l'orador ha dit l'última paraula,

¿en voleu allí de crits y de protestes airades? —¡Aquest home està xiflat! —¡Això ja es faltà a la Cambra! —¡Traieu-lo al moment d'aquí o poseu una mordassa! —¿Com pot voler dar lliçons qui no ha fet més que desgracies? —¡Que baile! —¡Moqueu-lo bé! —¡Cursi! —¡Farsant! —¡Pastanaga! —

—¡Sí, sí—diu don Segimon, entornant-se'n cap a casa:— tot rient, he conseguit l'efecte que'm proposava. Me tenien oblidat, y ¡mireu, altra vegada, com tothom parla de mi y de ma actitud gallarda!... En parlen molt mal, ja ho sé, però ¡lo cert es què'n parlen!

C. GUMÀ

RACIOSA de debò es l'actitut en que s'ha colocat el senyor Canalejas respecte a la derogació de la llei de Jurisdiccions.

—A mi—diu—mai m'ha agradat aquesta llei; però, davant de les exigències dels republicans, no hi ha possibilitat de derogarla.—

Mercès an aquesta teoria, la llei de jurisdiccions subsisteix y probablement subsistirà encara molt rato.

Perquè, ens trobem dintre d'un curiós dilema. ¿Que'ls republicans, pera facilitar l'acció del Poder, estan quiets y callen?

—No reclamant ningú contra ella—pensa el Govern—¿per què haig d'abolirla?

¿Que'ls republicans, cansats d'esperar, criden y protesten?

—¡Ah!... ¿A mi ab exigències?... Per aquet camí, l'abolició de la llei es impossible.—

Senyor Canalejas, el joc es massa vist.

Y el país va convencent-se cada dia més de que de jesuites no sols n'hi ha a la *calle de Caspe*.

També n'hi ha algun, y ben gros, a la presidencia del Consell de ministres.

Rendint un carinyós tribut a la memòria del gran Pi y Margall, el Congrés ha votat una modesta pensió pera les seves tres nétes, filles del malaguanyat Pi y Arsuaga.

Es una de les poques vegades que's concedeix una gracia ab l'aprobació de tot el Parlament y el *visto bueno* de tota la nació.

Veritat es que aquet cop la gracia, en rigor, no es gracia, sinó justicia.

L'inoblidable president de la República espanyola, a qui s'honora al pensar en els seus descendents, se mereixia això y molt més.

Del nord venen les grans idees. El Parlament del ducat de Brunswick ha adoptat una llei en virtut de la qual els discursos que's pronuncien en aquella Cambra no podran durar més de vint minuts.

¿No podria establir-se, també, una llei així a les Corts d'Espanya?

Perquè, nosaltres no sabem com són els llores de Brunswick, però... ja'ns hi juguem qual-sevol cosa que no són tan xerraires com els de la nostra terra.

El diumenge va inaugurar-se en un pintoresc

El peu del poble

—¿El Govern no ho fa ab la llei? Ho faré jo ab la sabata.

indret del nostre Park el bust del gran poeta valencià Teodor Llorente.

Hi ha un diari republicà barceloní que al dia següent no va dedicar an aquest hermos acta ni una sola línia.

Y en justa compensació, va omplir sis planes parlant de les embrutidores corrides de toros.

Per això anem tan bé y per això la suspirada regeneració d'Espanya ve tan depressa.

«Prestitigitador? ¿Funambul? ¿Bromista?... Triin lo que vulguin.

Parlem del ministre d'Hisenda.

El senyor Navarro Reverter, ànima sensible y esperit patriòtic, no vol crear impostos nous.

—El país—diu ell—no està avui en situació de soportar més càrregues.

Y, com que no vol crear impostos nous, el senyor Navarro, prudent y comedit, se limita...

a augmentar bàrbarament els que ja existeixen.

La sal, el gas, l'electricitat, el cafè, la canyella, el pebre... tot això apareix, en els nous pressupostos, carregat en proporcions tan desmesurades, que—es un botó de mostra—la sal

pagarà 20 cèntims per kilo, o sigui un dos-cents per cent sobre el seu valor.

Això, es clar, restringirà notablement el consum de la sal.

Però no'ns privarà de reconèixer que'l senyor Navarro en té molta.

Com s'encarrila l'opinió en aquet benaventurat país.

El Diluvio ataca encarnissadament a la Companyia del Canal del Ebro, que l'altre diumenge va inaugurar a Tivenys una nova secció dels seus grans treballs hidràulics.

Lo més original es que un dels principals carres que'l célebre diari dirigeix a l'Empresa constructora es el de que tenint, segons la concessió, sis anys de temps pera realitzar les obres, les hagi acabades en poc més de dos anys.

«Eh, si n'es de dolenta la tal companyia?

Proporcionar aigua als agricultors, quatre anys abans del plasso convingut!...

***

Però lo millor es lo que ara anem a explicarlos.

¿Volen saber per què la fa El Diluvio aquesta campanya?

Preparin l'orella els nostres lectors y aguantinse el riure.

La fa únicament perquè la Companyia del Canal no va convidar-lo a la festa de l'inauguració, en qual festa hi va haver tiberi, xampany, puros, etc., etc.

Aquets són els nobles impulsos que mouen la ploma del inverosimil periodí.

¡Pobre poble, per tals pastors dirigit, y pobre opinió, per semblants diaris representada!...

Quatre mortals dies ha passat el Congrés parlant de les eleccions que varen celebrar-se al districte de Cabra fa ja la friolera d'onze anys y una de quals actes va ser falsificada, segons diuen, per el Ratón Pelao.

Lo mal es que al final de la discussió no hem pogut acabar de saber si el Ratón Pelao es tan Pelao com els seus detractors volen fer veure.

Lo únic que s'ha posat en clar d'un modo definitiu es que un Parlament que, tenint tanta feina seria per fer, s'entreté ab aquestes ximpleries, no mereix que'ls electors se molestín, acudint cada dos o tres anys a les urnes pera proveir-lo de diputats.

Ha mort, a Getafe, el celebrat escriptor Joan Bautista Amorós (Silverio Lanza).

Era un català eminent, pensador a la moderna, autor d'una infinitat d'obres de gran empena y originalitat. La seva intel·lectualitat ha sigut comparada ab la d'en Ganyet y altres d'aquesta mida, però an ell va perdre'l la modestia.

Polític o torero, en Silverio Lanza tindria avui un monument y els seus hereus disposarien d'automobil.

D. E. P.

A un caciquet, diputat a Corts, li preguntaren, un dia, com s'ho feia pera sortir sempre reelegit.

—Molt senzill—respongué.—Visito d'un a un els electors y els faig a tots la mateixa juguesca: «Apostu cinc pessetes—els dic—que aquesta vegada no surto diputat...»

L'elector accepta y el dia de l'escrutini surt el meu nom de les urnes, elegit per unanimitat.

Tot el secret de la política està en mentir ab oportunitat.—Mad. de Pompadour.

Entre sordes

—Dic ¿sent? que l'altre dia, sortint al carrer, vareig caure!!!
—Sí, sí; que'l mes que ve tornarà a pujar en Maura.

LA XACOLATA DEL LLORO

El cas de la nostra Hisenda

—segons un parte oficial del metge que ara la cuida—no es un cas desesperat.

Que no té gran resistència, la pobra, no's pot negar; que està molt atropellada, sí, senyors, es veritat.

Mes, prodigantli els cuidados que requereix el seu mal; no permetentli fe excessos per la terra ni pel mar y procurant que no allargui més que la mànega el bras, encara que no prosperi pot molt ben anar tirant.

S'hauran de fe alguns esforços, sacrificis y treballs...

s'hauran de fe economies... però ¡què dimoni! s'faran.

Així va dirho en Navarro-Reverter, serio y formal.

¡Tant de bò que ses paraules se tornessin realitat!

Però ens permetem dubtarho, perquè estem escarmentats.

Com se fan economies ja ho sabem: regatejant catorze o quinze pessetes per coses d'utilitat, mentres que, per les inútils, les hi aboquen a grapats.

VERDUM

Torelló, 5 de Maig.

Sembla talment que aquesta vila vulgui posarse a la davantera de la civilització.

S'han cantat himnes a la llum; s'han narrat les excel·lències dels aucells, de les serps y de tota mena d'animalets; s'han combatut els procediments de servilisme; s'han enaltit la moral y la cultura, tant an els analfabets com an els educats; s'han repartit fulles; s'ha pregonat per carrers y places que's parli bé, que s'obri millor y que's respectin als forasters.

El senyor Batlle, an aquet fi, ha fet aplanar algunes pujades y baixades, ha fet un gran passeig a l'estació, fa escombrar els carrers diàriament y recullir les escombraries per un carro de lloguer; planta arbres per tot arreu, arregla una gran planada pera'l joc de foot-ball, etc.

Y tot per què? Senzillament, perquè quan vingui un foraster vegi que es un poble model: l'educació reglamentaria, si es que's reglamenta l'educació; l'alegria suficient, l'higiene necessaria, etc.

Però, permetim, senyors higienistes: ¿no veuen que s'han descuidat del millor dels atractius, que es l'educació? ¡Quanta ignorancia!

Jo m'avenso a avisar als futurs tourists que tinguin compte en pendre certes mides interiors y exteriors de l'higiene moral y esperitual; no fos cas que després ens bescantessin per tot arreu, diguent que a Torelló portem la cara neta y la camisa bruta.

Educació, cultura, moral, higiene, molt bonic; però sense escoles es sistema Plimsaul.

Arbucies, 24 d'Abril.

Les dames de casa bona que concorren a les tertúlies de la sagristia d'aquesta parroquia, no sabent en què passar el temps, han acordat posar frè a les corrents d'ateisme que regnen en les famílies, y a aquet fi han determinat crear una nova comissió que propagui la devoció a la Sagrada Família, que ara s'ha posat de moda a Barcelona y que diu que vesteix molt.

Tots els suscrits tenen la obligació:

1.er: Pagar la quota d'entrada.

2.on: Mantenir de llum l'armariet que aniran repartintse per torn y a domicili, y

3.er: Assistir a totes les funcions.

Ab lo que's veu, aquestes bones y vagaroses senyores s'han buscat una manera de passar bé el temps y una bona idea pera poderse disculpar ab els seus bondadosos marits quan se queixin de que'ls fan sopar tard. ¿Oi, senyor republicà y quelcom més?... Però, lo que es indigne, que mentres se gasten els diners ab ciris, cerimonies y capelletes, la seva tan bescantada caritat cristiana (que serveix quan convé pera fins politics y electorals) se troba ab la caixa sense recursos pera assistir degudament als pobres malalts. ¡Quanta hipocresia!...

Avinyonet, 6 de Maig.

Fa dos dies ha tingut lloc l'enterrament civil del correligionari Narcís Gimbernat, ferm federal y llurepensador, el qual als 66 anys ha deixat d'existir. A l'enterrament hi assistiren, además de nombrosos amics politics, del finat, el diputat provincial y metge d'aquet poble, don Josep Pous, y el diputat provincial y president del centre d'U. F. N. R. de Figueras, don Anton Lloveras.

Arribats al cementiri civil feren ús de la paraula els diputats senyors Lloveras y Pous, enaltint les qualitats del difunt y dient que calia imitarlo ab l'exemple per tot el poble.

Rebi la família l'expressió de nostre condol.

Treballar pel bisbe

UANTS ciutadans solen esperar el diari pera llegir els partes, la gran massa de gent aficionada a les coses de la política, deuen fregar-se, a hores d'ara, les mans ab satisfacció.

El Congrés, que ha reprès les seves tasques, ha arribat, ab els pocs dies que porta de funcionar, al comble de lo aparatós. Les sessions parlamentaries tenen ja aquell caient especial, aquell aspecte de foc d'artifici, que es el seu major encant.

Com es de llei—altra cosa fora impolidesa,—se valen els diputats, pera solventar les seves diferencies, de la paraula, que, si no florida y perfecta, raja sempre seguida y abundosa.

Entre nosaltres, el parlamentarisme es una comedia de duració indefinida. Les tres quartes parts dels senyors que ocupen els escons del Congrés són fills de la voluntat governamental, ab tot y dirse representants de la Nació.

Això, que es la base de la mentida sobre la qual reposa el sistema parlamentari, s'ha dit y repetit mils de vegades. De les quarantanou provincies en que està l'Espanya dividida, n'hi han ben bé trenta, o més, en les quals tot això de l'emissió del vot, de l'expressió de la voluntat popular y demés topics consagrats per la costum, no passa d'esser una ficció.

El dia en que, per manament de la llei, toca celebrar eleccions, la gent se queda a casa, o va a missa, perquè es diumenge. El regidor, el diputat, bé prou se cuidarà de ferlo el cacic. ¿Per què aminos y mals-de-cap? «El pobre—diuen els pocs que'n parlen—no té temps pera pensar en aquestes coses».

Ab unes Corts de tal modo constituïdes, resulta una quimera emprendre determinades campanyes, exposar certes iniciatives, mortes per endavant si no convienen al Govern. En el moment de la votació faran, els diputats, lo que

als interessos de la monarquia o als particulars dels ministres convingui.

D'aquí que tinguem el temps empleat en el debat sobre la derogació de la llei de Jurisdiccions per totalment perdut pels republicans que l'han iniciat. Si l'han emprès de bona fe, han donat probes de no coneixer el terreny que trepitgen. Si ha obeit la campanya a un formalisme, a un desitg de fer veure que *qualcom s'intenta*, cal confessar que la jugada no'ls ha sortit malament del tot.

Perquè ara temem que passi això: que d'igual modo que en tot comensament d'un període legislatiu hi ha lectura de missatge, constitució de comissions, nomenament de secretaris, discurs presidencial, cerimonies y demés practiques que no'ns venen a la memoria, tinguem en cada obertura de Corts debats, interpelacions y bullida de sangs, per mor de la derogació de la llei de Jurisdiccions.

Que no's derogarà, per lo que sabem nosaltres y els diputats no ignoren, ab tot y l'ardidesa que, pera obtenirla, empleen.

¿No'ls hi sembla?

BLET

POSAT, segons escriu ell, a los pies de Soriano, Melquiades Alvarez, Lerroux, Sol, Iglesias, etc., etc., l'Eugení Noel demana an aquets senyors que s'allin, conversin, entaulin negociacions, se posin d'acord... y dictaminin.

Però ¿sobre què han de dictaminar, sant cristià, uns homes separats per tantes y tantes causes?

¿Sobre la cal, el guix y el ciment, per exemple? ¿Sobre les aigües de don Gonzalo de Ribas?

¿No comprèn el senyor Noel que mentres en Lerroux en el seu dictamen trobarà que tot allò està molt bé, en Pau Iglesias en el seu dirà que les explicacions d'en Lerroux no le han convencido?

Creguins l'Eugení Noel, ab certes aliances de deù probabilitats n'hi ha nou y mitja de pèrdrehi.

Quan no altra cosa, el temps.

Els extrems se toquen.

El senyor Alborno, diputat lerrouxista, no ha volgut votar, en el Congrés, a favor d'una proposició en la que's demanava la derogació de la llei de Jurisdiccions perquè, al seu entendre, aquesta proposició era una maniobra conservadora.

Y el senyor Maura, diputat... maurista, tampoc ha volgut votar-la, per la poderosa raó de que en la proposició aludida hi veia el descredito de la llei.

Aquí tenen vostès dos homes que, trobantse en camps al parecer molt oposats, resulten no obstant, estar perfectament d'acord en una cosa:

En que'l país ha de continuar sufrint la llei de Jurisdiccions.

Y ¡visca la llibertat y visca la conseqüència dels diputats lerrouxistes!

Literatura diluviana:

«Con motivo del malestar originado con motivo de la huelga de albañiles, los patronos toman represalias, despidiendo bastantes obreros.»

¿També con motivo?

Se veu que aquets diaris que's declaren republicans el diumenge de Carnestoltes, ab la mateixa desconsideració tracten a la gramàtica que a les conviccions polítiques.

Ja escampa.

Russia no vol ser menos que Fransa y Alemanyia y està preparant una formidable flota militar de cinc cents aeroplans.

Diu que, en cas de convenirli, sembrarà la mort en el camp dels seus futurs enemics.

Potser sí...

¡Mentres les llevors que hi sembri no siguin ossos dels seus propis aviadors!

***

A proposit.

Un nebot de la reina Alexandra ha fet públiques les seves intencions de dedicarse a l'aviació.

Els diaris monarquics de Dinamarca comenten la noticia, plantentse de l'arriscada determinació del príncep.

—¡Es una caiguda pera la monarquia!—diu que exclamen, indignats.

